

RDEČI PRAPOR

Glasilo jugoslovanske socialne demokracije.

Izhaja v Ljubljani vsak
torek, četrtek in soboto.

Naročnina za avstro-ogrsko kraje
za celo leto 14 K, za pol leta 7 K;
za četrt leta 3-50 K, mesečno 1-20 K.
za Nemčijo za pol leta 7-90, za četrt
leta 4 K; za Ameriko za pol leta
9-50 K za četrt leta 4-80 K

Posamezna številka 10 v.

Reklamacije so poštne proste.
Nefrankirana pisma se ne spre-
jemajo. Rokopisi se ne vračajo.
Inserati: Enostopna peti-vrstica
(širina 88 mm) za enkrat 30 vin.
večkrat po dogovoru.

74. številka

V Ljubljani, v četrtek, dne 23. junija 1910.

Leto XIII.

NASLOVA: Za dopise in rokopise za list: Uredništvo
"Rdečega Prapora", Ljubljana. — Za denarne pošiljave
naročila na list, reklamacije, inserate i. t. d.: Upravništvo
"Rdečega Prapora", Ljubljana, Selenburgova ulica 6/II.

Državni zbor.

V petek je zbornica sprejela drugo skupino
proračuna in je pričela razpravo o tretji sku-
pini, t. j.

trgovinsko, železniško, poljedelsko mi-
nistrstvo in ministrstvo za javna dela.

Poslanec Povše je zahteval še več podpor
za agrarce in tožil, da se ubogi agrarci strašno
napadajo. Oni baje niso nič krivi, da je dra-
ginja. (Gospod Povše je namreč tudi „kmet“.)

Soc. dem. Palme

je govoril o položaju porcelanskih delavcev. V
letih, kadar je kriza, bi bila dolžnost države, po-
magati delavcem, ki prihajajo v bedo ravno tako,
kakor pomaga poljedelcem in obrtnikom. Pri nas
podjetniki v dobi krize še bolj izrabljajo de-
lavce.

Med govorom sodruga Palmeja se je jel
oglašati prismuknjeni Malik, a ko jih je dosti
slišal in ni znal več odgovarjati, je pobegnil iz
zbornice.

Soc. dem. Ausobsky

je govoril o obrtnem nadzorstvu, ki se ne
razvija tako, kakor bi bilo treba. Obrtni nadzor-
niki bi morali dobiti potrebne pisarniške moči,
da ne bi morali izgubljati toliko časa s pisar-
niškim delom, ampak bi ga lahko posvetili svo-
jemu pravemu namenu. Letos je izšla naredba,
ki obsega določbe za varstvo slikarjev in ple-
skarjev proti zastrupljanju s svincem. Tudi bol-
niškim blagajnam mora biti ležeče na tem, da
se izvršuje ta naredba. Če se pa prosi obrtna
oblast, da preišče razmere v slikarski in pleskar-
ski obrti, se pa dobi odgovor, kakor n. pr. v
Gradcu, da je za to kompetentno obrtno nad-
zorništvo. Take važne reči romajo od Poncija do
Pilata, a ne rešijo se nikjer. — Meščanske stranke
v socialno-političnem odseku zanemarjajo vse,
kar predlagajo socialni demokratje v prid de-
lavcem. V anketi o varstvu pekov so si mojstri
močno nasprotovali. Osemurni delavnik bi
se v podjetjih, v katerih se dela nepretrgoma,
prav lahko vpeljal z ministrsko naredbo. Zna-
čilno je bilo za meščanske stranke postopanje
v socialno-političnem odseku glede na odpravo
delavskih knjižic.

Taka politika ni sovražna le delavstvu, am-
pak tudi industriji, ker sili na tisoče najboljših
delavcev, da hodijo v tujino.

Soc. dem. Rieger

pravi, da se o državnih obratih še nikakor ne
more reči, da so vzorni. O državnih železnicah
se pritožujejo potniki, občine, okraji in korporaci-
je. Največ razloga za pritožbe pa imajo usluž-
benci, ker zanemarljivo uprava državnih železnic
njih najvažnejše interese. Tudi v področju trgo-
vinskega ministristva ni bolje. Uslužbenci na
poštah se pritožujejo, da so preobloženi z de-
lom, da imajo slabo plačo in da se slabo ravna
z njimi, občine tožijo, da je premalo pošt in da
se pošiljave neredno dostavljajo. Edina reforma
na poštnem področju je bilo zvišanje poštnih
pristojbin.

Minister Weißkirchner je obljubil, da bo
vlada storila za delavce v hišni industriji, zlasti
za hišne tkalce.

V soboto je govoril

soc. dem. Cingr:

Ministrstvo za javna dela se prav tako malo
briga za

velike skrbi rudarjev,

kakor prej poljedelsko ministristvo. Niti enega
zakona za varstvo rudarjev ni to ministristvo do-
slej predložilo. 130.000 rudarjev zahteva od vlade
varstva proti premočnemu izkoriščanju, a vlada se ne
gane. Splošno zavarovanje za nezgode mora
obveljati tudi za rudarje. Pomanjkanje tega za-
varovanja je največ krivo, da so bolniške bla-
gajne pasivne in da bodo kmalu bankrotne. Kadar
bo saniranje bratovskih skladnic neizogibno, bodo
pa rudniške oblasti in vlada zopet to hotele sani-
rati na račun delavcev. Temu morajo ru-
darji že danes odločno ugovarjati.

Soc. dem. Hudec

govori o galiških razmerah in kritizira politiko
poljskega kola.

Soc. dem. Holzhammer

kritizira najprej razmere na Tirolskem. Potem
polemizira s tistim, ki trdijo, da socialna demo-
kracija od države vedno le zahteva, da pa no-
čejo dovoliti nobenih davkov. Tisti, ki nam to
očitajo, morajo pa sami priznati, da nima ljud-
stvo več moči, da bi plačevalo še nove davke.
Edini davek, ki bi ga govornik dovolil, je tisti
na vino v steklenicah. Socialni demokratje odkla-
njajo proračun, ker je tak, da ne more biti ljud-
stvo na noben način zadovoljno z njim. Sleparska
je taka politika, ki volilcem obljubuje, pa
ne izpolnjuje obljub. Take politike pa ne uga-
njajo socialni demokratje. V našem programu
lahko vsakdo črno na belem bere, kakšne davke
zagovarjajo socialni demokratje: Progresiven do-
hodninski davek, davek na premoženje in da-
vek od pridobnine. Nobenega stavka iz svojega
programa ne prodajo socialni demokratje radi
upanja, da bi se približali ministrskemu stolom.
Prišel bo čas, ko bo znalo ljudstvo natančno
razločevati, v katerem taboru je sleparska, v ka-
terem pa poštna politika.

Volitev v Gorici.

Delavci! Volilci!

V nedeljo, dne 26. junija t. l. bo v Go-
rici volitev enega poslanca v državni zbor na
Dunaju.

Socialno-demokratska stranka, ki smatra za-
konodajne zastope kot eno najboljših sredstev
za preureditev današnjega kapitalističnega si-
stema, stopa v volilni boj z lastnim kandidatom,
za katerega pozivlja, da oddajo svoj glas vsi
volilci delavci in nedelavci, kateri se hočejo upreti
vladajoči liberalni stranki.

Mož, katerega predstavljamo volilcem za
kandidata, pomeni obenem protest proti gori-
škemu liberalcem. Ta je

Alfred Callini

tiskar v Gorici,

mož, ki se ni hotel nikdar odreči svojemu soci-
alističnemu prepričanju, da bi prišel v milost pri
narodnjaški oligarhiji v Gorici in ga je zato ho-
tela izgnati iz Gorice.

Volilci, ne dajte svojega glasu liberalno ka-
morističnemu kandidatu, ki bo na Dunaju zmi-
raj podpiral vlado, kakor so dosedaj delali itali-
janski liberalni poslanci, ki so glasovali za vse

reakcionarne militaristične vladne zahteve, proti
delavskim zahtevam. Glas, katerega oddaste na
ime socialističnega kandidata, naj izraža Vašo
zahtevo in željo po tistem času, ki bode osvo-
bodil Goriško mesto iz rok pogubnih korumpi-
ranih in lažnivih kamoristov.

V boj z imenom

Alfreda Callini-ja.

V Gorici 19. junija 1910.

Socialistični volilni odbor.

Volilni shod. V nedeljo, 19. t. m. je bil
na dvorišču „Delavskega Doma“ v Gorici javen
shod, ki se je imel baviti z nadomestno volitvijo
v državni zbor. Predsedoval je sodrug Tuntar,
ki je s kratkimi besedami pojasnil pomen shoda in
predstavil socialno-demokratskega kandidata sodr.
Alfreda Callinija. Zborovalci so pozdravili z
burnimi živjoklici kandidata, ki je nato dobil
besedo in primerjal program socialne demokra-
kacije s programi in z delovanjem drugih strank.
Za njim je govoril državnozbornski poslanec so-
drug Valentin Pittoni iz Trsta, ki je pojasnil
protidelavsko delovanje meščanskih strank v
parlamentu; posebno je okrcal italijanske libe-
ralne poslance, katere je pokazal kot prave
vladne hlapce. V imenu slovenskih socialistov je
govoril sodrug Peteja in pojasnil, zakaj stopa
stranka v ta volilni boj. Kritiziral je taktiko
slovenskih meščanskih strank, ki se nočejo ude-
ležiti teh volitev, pri katerih ne bi bilo izklju-
čeno, da pride do ožje volitve. Končno je po-
zival slovenske delavce, naj glasujejo vsi za so-
cialističnega kandidata in s tem povečajo moč
opozicijskih glasov. Nato je predsednik zaključil
uspehi shod.

— Taktika slovenskih strank. Nado-
mestne volitve za mesto Gorica vsled odstopa
poslanca Maranija obetajo postati jako zanimive,
tako da niti presenečenja niso izključena. — Pre-
senečenje je mogoče prav pri vseh strankah, ki
pridejo v poštev. V poštev pa pridejo: Italijan-
ski-liberalci in klerikalci, Slovenci in socialisti.
Vseh glasov je okoli 5000. — Pri zadnjih vo-
litvah je dobil Marani okroglo 2300 glasov; v
tem številu pa so zapopadeni tudi glasovi Itali-
janskih klerikalcev, ki niso takrat postavili svo-
jega kandidata, marveč glasovali za liberalnega.
Teh klerikalcev se sme računati na 500 in nji-
hovi glasovi padejo sedaj na račun klerikalnega
kandidata. Socialisti utegnejo dobiti, ako nič ne
napredujejo, okoli 300 glasov, Slovenci, ako po-
stavijo svojega kandidata ter le količikaj poagi-
tirajo, lahko dobijo 900 glasov; toliko so jih
namreč dobili tudi pri zadnji volitvi. Vpoštevanja
vredna pa je tudi okolnost, da je odvzela vlada
goriškemu municipiju razpošiljanje glasovnic in
legitimacij; to pa radi tega, ker je v takem slu-
čaju izključeno, da bi volilo kakih 400 mrtvih in
neopravičenih. Komu v prid bi bili ti glasovi,
ako bi vlada ne bila storila tega koraka, si lahko
vsak misli. — Naposled se pa tudi ne sme pre-
zreti, da se je izvršilo okoli 400 reklamacij tako
da se je že s tem volilni imenik skrčil za 400
neopravičenec. Po tem aproksimativnem računu
bi imeli opozicionalci priliko združiti na svoje
kandidate okoli 1700 glasov, italijanski liberalci
pa okoli 2000. — Ker se pa vseh 5000 volilcev
prav gotovo ne udeleži volitev, ampak le kakih
60% do 70%, tedaj je več kot gotovo, da pride
kandidat Slovencev, ako ga postavijo, in ako de

ajo kaj zanj, v ožjo volitev s kandidatom italijanske liberalne stranke, katera bi pri prvih volitvah nikakor ne mogla doseči pri sedanjih razmerah absolutne večine. — Kakšen političen uspeh bi to bil ne-le za slovensko stranko v Gorici, ampak za vse opozicionalne elemente tega mesta in cele goriške dežele, o tem ni treba še nadalje razpravljati. — Tembolj torej nas preseneča sklep, ki so ga objavili slovenski liberalci v „Soči“, da se vzdržijo teh volitev — baje radi tega, ker ne morejo doseči sporazumljenja s klerikalci in ker nimajo denarja. — Spricho klavernega položaja, v katerem se nahaja italijansko-liberalna stranka, je sklep slovenskih liberalcev nerazumljiv; kajti v utemeljenost njih ravnokar navedenih vzrokov nikakor ne moremo verovati. Morda bi bil še čas, da popravijo svoj korak in se združijo na politično delo.

Politični odsevi.

* **Socialni demokrat Kuntze** je bil pri ožji volitvi v Swinemünde izvoljen proti konservativcu Böhlendorffu v nemški državni zbor. S tem je socialna demokracija osvojila mandat, katerega doslej sploh še ni imela. Čakamo, da bo „Slovenec“ zopet konstatiral, kako „nazaduje“ socialna demokracija po vsem svetu.

* **Angloži in Turčija.** Piscoč o nekem govoru angleškega državnega tajnika Greya pravi „Sabah“, da je usoda Egipta združena z usodo Turčije. Turki da polagajo veliko važnost na razvoj dobrih odnosov z Anglijo, te so odvisne od tega, da se doseže sporazum o vseh težkih vprašanjih sedanjega časa.

* **Iz Grške** se javlja, da so vse vesti o nasprotjih med kraljem in vlado neosnovane. Položaj v deželi je baje popolnoma miren.

* **Izdajatelj socialističnega lista Isirat** v Carigradu so zaprli. Napram socialistom niso Mladoturki nič boljši kakor njih evropski bratci.

* **V Radomu** na Ruskem je neki policijski agent ustrelil žandarskega polkovnika Vonsiatškega v njegovem uradu. Napadalec in njegovi sokrivci so se potem sami usmrtili.

* **Tajnika švicarskega poslanstva Wegenerja** v Parizu je neki Antonowicz, baje bivši inženir iz Galicije, napadel s samokresom na ulici in ga lahko poškodoval.

* **Portugalsko ministrstvo** je podalo demisijo.

* **V Maroku** je 400 Mavrov napadlo francosko vojno stražo pri Beni Grassen. Izgube so na obeh straneh znatne.

* **V francoskem parlamentu** je poslanec Buisson zahteval zakone za varstvo posvetne sole. Varuje pa naj se prepričanje in vest staršev.

Domače vesti.

Kranjske vesti.

— **Žrtov razmer.** V Stožcah ob Savi je baje umorila neka dekla svoje novorojeno dete iz sramu, ker je bila sicer pobožna, pa jo je ljubezen zavedla tako daleč, da je dobila nezakonsko dete. Skrit je bil otrok v butarcah, ki so bile pred hišo. Ona pravi, da ga ni umorila, namreč je porodila mrtvo dete. Nesrečnico so zaprli in čaka v zaporu pravice, ki jo zakon predpisuje. Nesreča in razmere so hujše in jačje, ljubi „Slovenec“. Mi to dobro vemo, zaraditega s sočutjem obžalujemo take žrtve.

Goriške vesti.

— **Izlet v Trst.** Kakor smo že javili, priredi odbor socialistične mladinske zveze na Goriškem v nedeljo, 24. julija t. l. svoj prvi izlet v Trst. Tega dne prirede svoj izlet tudi ljubljanski sodrugi, tako da dobi vsa priredba res poseben značaj. Mladinska zveza ima namen, najeti poseben vlak, če se oglasi vsaj 300 izletnikov, kar je gotovo mogoče, ako se vsi sodrugi pobrigajo za primerno agitacijo. Če pojde poseben vlak, bodo cene prav znatno znižane. Vsem sodrugom in prijateljem torej priporočamo, naj se poslužijo te ugodne prilike. V Trstu se je ustanovil poseben odbor, ki dela že marljivo priprave za sprejem. Obširen spored se objavi pravočasno v listu.

— **Reklama s kruhom.** Nasi ubogi mazinanci so že tako izmučili svoje skromne možgane, da ne morejo nič več izprežati iz njih. Vsako sredstvo, ki bi se dalo porabiti za reklamo, so že porabili, pa vse nič ne zaleže. Izmisлити bi si bilo treba nekaj novega; ampak kaj naj izmislijo izpraznjene buče?... Vendar se je našel med njimi talent, ki mu je še nekaj prišlo v glavo. Pa so sklicali za pitek, dne 17. t. m. javen shod, na katerem so hoteli protestirati proti pekovskim mojmstrom, ker nečesto znižati cene kruha. Shod bi bil gotovo umesten, dnevni red v dobi sedanje draginje vabljev, če bi le sklicatelji bili odkritostni in če bi jim slo res za znižanje cen. Na shod je šlo tudi veliko število socialističnih demokratov. Sklenili so, tam povedati resnico: Razložiti, zakaj peki nečesto znižati cen in razkritizirati hinavščino mazinancev. Hoteli so, da bi se na shodu razpravljalo in debatiralo. Tega se pa

mazinanci vedno boje. Dokler so govorili njihovi „govorniki“, so naši sodrugi mirno poslušali. Čim pa je začel govoriti sodrug Tuntar, so se mazinanci hoteli rešiti moralnih klofut, ki so jih čakale, s kričanjem in razgrajanjem. Spricho nesramnih insulfov so naši sodrugi polagoma izgubili potrpljenje. Zahtevali itak niso nič drugega kakor mir. Ko je pa mularija le še postajala nesramnejša, so naši sodrugi napravili kratek konec. Najprej je padlo par gorkih, potem je nastal ravs in v petih minutah ni bilo ne enega mazinanca več v dvorani. To je zdaj tretja lekcija, ki so jo dobili mazinanci v Govici. Če se bodo spametovali, bo prav. Če pa ne, delavske pesti bodo tudi četrta krepka, če ne pojde drugače.

— **Odhod tovarniškega ravnatelja.** Iz Podgore se nam piše: V soboto 11. t. m. se je razširila po tukajšnji tovarni vest, da je ravnatelj Wodiczka ostavljen in da mora še v tekočem mesecu zapustiti tovarno. Vzrok seveda ni znan, na vsak način pa mora biti kaj posebnega; naj boče pa kar hoče, toliko je znano, da ga v kratkem ne bo več med nami in povedano bodi, da ni nič hudega, če nas ta človek zapusti. Kajti če bi se hotelo pisati o vsem, kar je uganjal in kako je z delavstvom ravnal, bi ne zadostovala cela knjiga. O tej novici se med delavstvom mnogo govori, več seveda, kakor se je govorilo, kadar je on ravnatelj zapodil delavce, ki so celo življenje delali v tovarni in pustili tam vse svoje moči. Razna so med delavci mnenja o stvari, z eno mislijo pa so gotovo vsi edini, namreč, da ni nobenemu žal zato, da gre toliko priljubljeni direktor stran. Upati je, da o priliki, ko odide on, izgine tudi zloglasna betola, ki jo je on v tovarni vzdrževal in da se napravi s tem konec škandalom, ki se zaradi te kleti dan na dan dogajajo. Ravno te dni se je videla žena pred tovarno jokati, zato ker je mož zapil plačo še preden jo je zaslužil, in ona ni imela s čem preskrbeti živeža otročičem in sebi. Govori se mnogo o nasledniku dosedanjega ravnatelja, češ, kdo ve, kakšen bode ta. Naj bo pa kakršen hoče, slabjši od sedanjega ne more biti. Delavci pa ne vedo, da so največ sami krivi svojega slabega položaja in da se z njimi grdo ravna. Kajti če bi bili delavci združeni v močni organizaciji in med seboj solidarni, potem pride lahko za ravnatelja tak človek, ki ima kamen namesto srca in vse drugače bi se moralo z delavci postopati. Naj boče pa novi direktor tak ali tak, njegova prva in sveta dolžnost je, da odpravi tisto brez nico iz tovarne. Ako se to napravi, se reši marsikaka družina bede in stradanja in tudi tovarnasama bo bolj na dobičku. Porabite torej, delavci, priliko in zahtevajte od novodošlega ravnatelja, naj klet zapre. Le trezni lahko zahtevate tudi kaj drugega od njega. Odhajajočemu ravnatelju pa želimo vsega dobrega in mu priporočamo, če pride kje drugje v dotiko z delavci, naj drugače ravna z njimi kakor je v Podgori. Povedano bodi še to, da za njim ne joče, razen nekaterih njegovih priliznjencev, nobeden drugi, pač pa so veseli vsi, da so se ga vendar enkrat iznebili.

— **Policijskom okoliščini „Soče“.** Gospodje okrog „Soče“ vendar nimajo niti trohice osebnega spoštovanja sami do seba, kaj šele, da bi ga imeli do drugih. Očitati smo jim že večkrat policajstvo in vohunstvo. Toda nič se jih ne prima. Sedaj napada goriški mesar zopet sodruga Callinija, ker si je pridobil avstrijsko državljanstvo, na katero je itak moral dovolj dolgo čakati. Na eni strani ga denuncira „Sočin“ policaj, na drugi pa italijanski iredentisti. Skupaj pa so kovali načrte, kako bi ga spravili odtod, ker je obema trn v peti. Slovenski policist ga zmerja, češ, da je sovražnik Slovencev in — nevaren državi, italijanski iredentisti mu pa pravijo, da je hlapec Slovenca Tume in izdajalec svojega naroda. Trudili so se celo pri glavarstvu, kako bi se ga iznebili. Ko je prosil goriški magistrat za domovinsko pravico, so ga odklonili. Na to so mu sodrugi izposlovali domovinsko pravico v Mošči pri Gorici in zadnji teden mu je namestništvo priznalo državljanstvo. Sedaj je pa vsed tega na obeh straneh ogenj v strehi; kajti njihov up je šel po vodi in Callini ostane v Gorici. Če jim je delal Callini take preglavice, ko ni smel javno nastopati, kaj bo šele zdaj, ko je avstrijski državljan? Narodnjake peče, da se ga ne morejo iznebiti, Callini se jim pa lahko smeje.

— **Zborevalni zakon in policijski red v Nabrežini.** Piše se nam iz Nabrežine: Človek vendar nikdar ne ve, kdaj se lahko moti. Delavci smo mislili, da veljajo zakoni za nas tako kakor za druge, ker nam gospodje pravijo, da smo pred zakonom vsi enaki. Pa vendar ni tako. Pri nas v Nabrežini sklicujemo včasih shode, javne ali pa društvene. Zgodi se, da se naznani shod v dvorani, pa pride potem toliko ljudi, da nimajo prostora v dvorani. Tedaj se mora shod vršiti na dvorišču. Zgodi se pa tudi, da se mora naglo sklicati shod radi strokovnih zadev, pa ker ni časa, da bi se naznanil glavarstvu, se skliče po § 2. Vse to pa ni všeč našemu orožniškemu stražmojstru, kateremu žilica ne da miru, pa dela ovadbe radi najbolj malenkostnih reči. Mi bi molčali o tem žandarskem ravnanju, če bi opravljal dolžnost napram vsem enako. Ampak tako ne ravna ta gospod. V nedeljo, 12. t. m. so

imeli naši liberalci (? — ki kupujejo štacione za križev pot v naši cerkvi), shod radi občinskih volitev. Čeravno shod ni bil naznanjen, molči gospod stražmešter o njem, kakor da bi nič ne vedel. To pa menda le zato, ker pohajajo on in drugi žandarji po cele noči v liberalni družbi, čeravno zahteva policijski red, da morajo bitivse gostilne zaprte ob 11. zvečer. Ta policijski red pa velja nemara le za tiste gostilne, v katere ne zahajajo gospodje župan, podžupan in žandarji; kjer se oni zabavajo, je pa lahko vso noč odprto. Pred časom se je zgodilo v neki taki krčmi, kjer je ta odlična družba popivala do 2. zjutraj, da so se žandarji stepli z domačimi fanti in je bil eden žandarjev ves potrigan. Potem se je dotičnik vsled sramote ustrelil. Tako se godi v naši občini pod pokroviteljstvom naših liberalnih očetov. Pozivljemo torej kompetentne oblasti, naj napravijo v Nabrežini red, bodisi v občini, ali pa pri žandarjih. Zakon naj velja za vse enako, ne pa le za nas delavce. Če to ne zaleže, bomo prisiljeni, napraviti druge korake, ki ne bodo veselili gospodov.

— **Smrtina kosa.** Te dni je umrl v Nabrežini eden najstarejših članov naše organizacije, sodrug Ivan Gabrovec. Bil je član svoje strokovne organizacije, Delavske hranilnice in zvest odjemalec „Rdečega Prapora“. Dosegel je komaj 28. leto, a bil je pri organizaciji, odkar obstoja. Kako je bil priljubljen med tovariši, kaže najbolje to, da so se pogreba udeležili nabrežinski delavci korporativno.

— **Nabrežina.** Kakor je bilo naznanjeno v našem listu, je bil v nedeljo, dne 19. junija javen ljudski shod, na katerem sta govorila sodruga dr. Tuma in Kopač o dnevnem redu: Politični položaj in delavstvo. Po shodu je bila napovedana veselica v prid „Rdečemu Praporu“ in „Lavoratorju“. Izvršila se je v najlepšem redu.

— **Nepravilna rabločudnost.** Iz Pevme nam pičejo: Zadnjič smo omenili, da vodi naš pevski zbor gospod Kornel iz Gorice. Ta nedolžna vest je pa gospoda Kornela tako zadela, da je takoj odpovedal pouk. Ne verjamemo, da bi bil Kornel tako občutljiv, da bi bil zbežal kar zato, ker je čital svoje ime v našem listu. Zdi se nam bolj, da se je dal ustrašiti od policistov v Goriški Tiskarni. Pa naj bo že kakor hoče; gosp. Kornel je vendar že naprej vedel, da je naš pevski zbor socialističen. Cemu se je torej lotil dela? Ali je mislil, da postanejo naši pevci liberalci? Ali pa je odstopil, misleč, da s tem ubije pevski zbor? Če je to mislil, se je zmotil, zakaj naš pevski zbor je in ostane socialističen in si je takoj drugi dan dobil drugega pevovalja. Sicer pa vemo: Narodnjakarji so malenkostni, pa mora biti malenkosten tudi gospod Kornel.

— **Pevma.** Veselica, ki je bila napovedana na nedeljo, 3. julija, se je odložila za nedeljo 10. julija, ker imajo dne 3. julija že italijanski sodrugi veliko veselico v Gradiški. Vse sodruge na Goriškem prosimo, naj vzamejo to na znanje in naj se pripravijo za 10. julija.

— **Podgora.** Tukaj se je, kakor smo že javili v „Praporu“, ustanovil mladeniški odsek. V odbor so bili izvoljeni sledeči sodrugi: Predsednik Anton Klavčič, podpredsednik Mario Brezgar, blagajnik Josip Simšič, odborniki Peter Markič, Josip Suisa, Daniel Fabris.

— **Mladeniška organizacija v Vrtojbi.** Ker se ni vršila ustanovitev mladeniškega odseka na javnem shodu v nedeljo, se je sklical v torek, dne 7. t. m. poseben shod samo za mladino. Udeležilo se je nad 50 mladeničev. Na shodu je sodrug Petejan podrobno razlagal pomen mladinske organizacije. Govorilo je tudi več navzočih. Potem se je soglasno sklenilo, ustanoviti mladeniški odsek za Dolenjo in Gorenjo Vrtojbo. V odbor so se volili sledeči sodrugi: Za predsednika Avgust Čezne, za podpredsednika Ladislav Faganel; tajnik Rafael Frančeskin, blagajnik Virgil Mozetič, odborniki Ivan Simšič in Karol Vuk, zaupnik za Gorenjo Vrtojbo Fran Žibernik. Redni sestanki bodo vsako soboto.

— **Sodruga kolporterje,** ki imajo še odračunati za koledarje, majke liste in „Rdeči Prapor“, prosimo, da storijo to nemudoma, ker mora tajništvo skleniti račune in odračunati založbi. Pred vsem bi sodrugi morali vedeti, da ni lepo, prodajati pa ne odračunati. Nekateri sodrugi imajo še od lanskega leta dolgove za koledarje, majke liste in drugo. Založbe vseh teh izdaj so pa odvisne od rednih dohodkov, ker jih ne vzdržujejo kapitalisti. Treba je torej odračunati, ker bi bili drugače prisiljeni, porabiti druga sredstva, da pridemo do plačila. To velja tudi za kolporterje „Delavskega Lista“. Kdor se hoče izogniti neprijetnostim, naj torej stori svojo dolžnost. Tajništvo deželne organizacije.

Sodrugi na Goriškem!

Širite „Rdeči Prapor“ in agitirajte zanj! „Rdeči Prapor“ je edino slovensko glasilo! Nabirajte nove naročnike in prispevke za tiskovni sklad! Naša parola mora biti: Vsak socialist mora biti naročnik „Rdečega Prapora“.

Štajerske vesti.

— Podružnica Cirilmetodove družbe na Spodnji Poljskavi je imela dne 12. t. m. veselice, na kateri je imel sodrug Kitek iz Pragerskega sledeči govor: Pooblaščen sem po podružničnem odboru izpregovoriti na tem mestu k današnji prirreditvi. Veselica je namenjena našim kmetom, ki štejejo tekom leta zelo malo veselih dni, da ne rečem nikakih Prireja je pa tukajšnja podružnica Cirilmetodove družbe, ki je pred pravkar 25 leti začela širiti svoje vejice po slovenskih pokrajinah. Ni samonikla domača rastlina, marveč je bila z nemških tal zasajena v viharjih časih med nas Slovence. Nemški župnik trentinskih hribov s svojimi od pamtveka nemškimi ovčicami, obdan okrog in okrog od Lahov, je spoznal v 80. letih prejšnjega stoletja, da ohrani svojim občinam nemški značaj samo potoma šole. Da bi ne bilo treba njegovim mladim soobčanom pohajati v laske šole, je nabral potem oklica dovolj sredstev ter postavil tudi svojim Nemcem nemško šolo. Misel ni ostala osamljena, Nemci so si kmalu ustanovili svoj »Schulverein«, ki je imel prvotno namen, nemške manjšine varovati potujčenja. Temu stremljenju se ne upira naše pravicoljubje. Sleherni tudi najneznatnejši narodnosti priznavamo pravico, ohranjati si svoje narodne posebnosti. Prišlo je pa drugače. Sporedno s »Schulvereinom« so prišli v veljavo nauki nemškega modroslovca Nietzscheja. Njegovo modroslovje je pa nauk izlamanja, nauk uničenja, nauk najnižje bestialnosti. Vrgel je med svoje sodobnike besede »Herrnvolk«, »Herrenmoral«, kojih vsebina naj bi imela zgolj za Nemce veljavo. Ker prideta pri taki razlagi z ozirom na druge narode vendar tudi sočutje in vest v poštev, je proglasil sočutje za podrejeni instinkt, vest pa kot ničvreden svet. Za tga modrijana zadbi življenje se tedaj pravo vsebina, kadar si daje duška v premaganju nasprotnika, v uničevanju slabjšega. Ispodrinil je Fichtejev človekoluben nauk, nadomestil je evangelijsko bratoljubje z bratomornostjo. Izvaja je in uporablja te nauke je začel »Schulverein« ustanavljati šole z namenom vse pomesti. Kakor razjedajoča kislina na človeški organizem so učinkovali razkrajajoči Nietzschejevi nauki na majhne narode. Narodnostni boji so postali ljubejši kot kdaj poprej. Marx in Engels, ki sta mislila, da bo narodno vprašanje lahko premagano, sta morala dopustiti, da se v obrambo narodnih individualnosti nekaj ukrene na mednarodni podlagi. Sprito potrebne obrambe in samoobrambe so ustanovili tudi Slovenci leta 1885 šolsko družbo, ki naj v jezikovno mešovitih krajih ustanavlja šole za slovensko mladino. Preprečila naj bi nadaljno potujčevanje s tem, da omogoči izobrazbo naše mladine na podlagi materinskega jezika. Krestili so to šolsko družbo na ime Cirila in Metoda, ker sta bila ustanovitelja šol pri naših pradedih ter preganjana zavoljo poučevanja v materinem jeziku. Družba po lauskom izveštvju vzdržuje sedaj šest šol s 25 razredi in 19 otroških vrtcev, da je to družbo treba podpirati, razvidno najbolj iz dejstva, da je eksekutiva nemško-nacionalne ideje, kakor sama priznava, tekom 25 let ponemčila nad 90 000 Slovencev. Vprašam vas, če gre ta proces tako naprej, koliko Slovencev bo še obhajalo 300 letnico Stanka Vraza, ki je bil najvznesenejši zagovornik jugoslovanske misli? Gotovo bore malo. Slovani in posebej o Slovence si pač ne zna varovati realne posesti, kaj sele idealne. Od bitke na Beli gori, kjer je Slovanstvo zaigralo prvenstvo v Avstriji, do danes, hodijo gospodarji malih narodov preko nas na dnevni red. Mali narodi so ravno prav, da plačujejo davke v denarju in krvi, do samodeločbe in samovladarstva jih pripuščati, to še dosedaj ni bilo potrebno. Ciril in Metoda družba gotovo ne bode tega vprašanja rešila. Kot šolska družba že posebno ne, ker upravičeno današnji obliki šole ne prisojamo velikega vpliva na miselni razvoj naroda. Kot vseslovanska organizacija bi storila družba lahko več za osvoboditev naroda, toda nedostaja ji borilcev iz naroda za narod. Pesnik nas sicer tolaži:

Od tam nam misleci globoki,
od tam nam pesniki-proroki
za dom borilec vsi od tam.

Da, da, borilci! Blaga pesniška duša, če bi se danes bil med živimi, lahko bi ti povedal, da se število borilcev za dom čimdalje bolj krči, da pojem. Nam Slovincem, ki smo z ozirom na samozavest do skrajnosti zanemarjeni, manjka pač na

celi črti prosto — po Masaryku povedano — istinite pozitivne ljubezni do naroda. Naše zgodovinske čednosti: pobelevnost, miroljubnost in ponižnost so nas spravile na nič. Znak hlapčevanja nam je tako globoko začrtan, da imajo sodobni narodi za nas samo sočutje ali pa zaničevanje. Vi, ki ste se danes tukaj zbrali v ta namen, da kolikor toliko v družbinem zmislu zahtevate svojih pravic, vas vse, pozdravljam v imenu predsedništva. V kolikor ste pa zbrani oločno odklanjati vsaktero hlapčevstvo ter pripravljeni neprestano bojevati se za nabavo najvišjih kulturnih ciljev potoma svojega jezika, vas pozdravljam tudi v imenu slovenskega delavstva. Mi potrebujemo resnično mogočnih značajev, velikih nesebičnih osebnosti, potrebujemo pred vsem izobraženo ljudstvo; to nam bodo najboljša jamstva za obstanek. Prizadevajmo si oživotvoriti v sebi te vrste čednosti, kajti le s takimi činitelji si še utegnemo rešiti svojo narodno posebnost.

— Izginil je iz Vitanja v petek ponoči nečak in pomočnik celjskega kovača Tišlerja, Muka Tišler, ki je napol bebec. Muka je star kakih 30 let ter zmožen slovenskega in nemškega jezika.

Zadnje vesti.

Razpor med Poljaki in vlado.

Dunaj, 22. junija. Včeraj je nastal med poljskim kolom in vlado konflikt, ki se je tako poostiril, da se je v parlamentu govorilo o krizi. Stvar je ta: Dasi zbornica poslancev se ni rešila proračuna, razpravlja o njem že proračunska komisija gosposke zbornice. To je po zakonu o državnozbornem pravilniku nepravilno. Zaraditega razpravlja komisija gosposke zbornice tajno. Izvedelo se je pa vendar, da sta na eni zadnjih sej člana gosposke zbornice Bärnreither in Skene vložila resolucijo, ki izreka, da naj se v proračunu preneha z izdatki za vodne ceste (kanale), ki se itak ne izdelujejo. Poljsko kolo je nato takoj poslalo deputacijo k ministrskemu predsedniku, da se pritoži. Poljaki so zahtevali, naj ministrski predsednik poskrbi, da se tista resolucija ne sprejme. Baron Bienerth je pa odgovoril, da je tudi njegovo mnenje, da naj bi se vsa stvar končala po zakoniti poti, ker se vodne ceste res ne grade. V poljskem kolu je povzročil ta odgovor veliko razburjenost, tembolj ker so se imela prihodnje dni zopet oddati nekatera dobavljanja za kanale, ki se tičejo Galicije. Pravijo, da je vlada Poljakom ponudila okrog 50 milijonov odškodnine, ki bi se imela porabiti za regulacijo rek v Galiciji. Pogajanja z vlado so trajala ves dan. Zvečer je imela parlamentarna komisija poljskega kola sejo, na kateri se je sklenilo, zahtevati, da se zakon o vodnih cestah izvrši. Od Poljakov se zahteva na sejah zbornice polnoštevilna udeležba.

Državni zbor.

Dunaj, 22. junija. Včeraj se je glasovalo o gospodarskih poglavjih proračuna in sicer o vsakem poglavju posebej. Dalmatinski poslanci, ki se doslej niso udeleževali glasovanja, so zdaj glasovali proti proračunu trgovinskega ministrstva Dalmatinski gospodje igrajo sploh čudno vlogo. Člani so v Zvezi južnih Slovanov (Hriharjev klub), člani v Slovanski Enoti, torej v opoziciji, pri najvažnejših glasovanjih pa pomagajo vladi s tem, da zapuščajo dvorano!

Nadaljevala se je razprava o četrti skupini proračuna, t. j.

finančno ministrstvo, finančni zakon, najvišji računski dvor in skupni izdatki (z Ogrsko).

Poročal je Steinwender, potem sta govorila Malik in Kunschak.

Soc. dem. Binoveo

je dejal, da je sedanje državno gospodarstvo le dolga veriga zadolževanja. Državna potreba je, da izgine sedanja vlada.

Soc. dem. Schlosser

je govoril o delavskih razmerah in bojih na Moravskem.

Soc. dem. Modraček

je vladni zlasti očital velikanske izdatke za vojaščino, dočim ne stori ničesar za produktivne sloje ljudstva.

Za generalna govornika sta bila izvoljena češki radikalec Hajn (za), in soc. dem. Seliger (proti.)

Dunaj, 22. junija. Na današnji seji je finančni minister Bilinski zopet zagovarjal nove davke in predvsem zahteval, da se še v sedanjem zasedanju dovoli zvišanje davka na žganje in regulacija dohodninskega davka. O osebnem dohodninskem davku je obljuboval, da se potem deset let ne bo zvišal (!). V poljskih krogih je napravilo slab vtisk, da je popolnoma molčal v vodnih cestah.

Slovenske vseučilišče. Dunaj, 22. junija. Jutri se bo Bienerth pogajal z jugoslovanskimi poslanci radi italijanskega in slovenskega vseučilišča. »Slovanski Enoti« so Jugoslovani naznili sledeče zahteve: 1. Izpiti na zagrebškem vseučilišču naj bodo veljavni tudi za avstrijske dežele. 2. Dokler se ne ustanovi slov. vseučilišče v Ljubljani, naj se ustanove stolice za slovenske decante na vseučiliščih v Pragi ali Krakovu. 3. Vlada naj poda obvezno izjavo, kdaj se ustanovi slovensko vseučilišče v Ljubljani.

Organizacija francoske policije. Pariz, 22. junija. Policijski prefekt Lepine je v občinskem svetu izjavil, da bo izboljšal položaj redarjev, nikakor pa ne more dopustiti, da bi se člani policije organizirali.

Nemiri na Kitajskem. Novi Jork, 22. junija. Iz Pekinga se poroča, da je dal podkralj Hupet Hunan zapreti štiri višje častnike, češ, da se udeležujejo revolucionarnega gibanja. Položaj v Hunanu se je še vsled tega poslabšal, ker so velike povodnji povzročile ogromno škodo in tudi smrt mnogih ljudi.

Dnevne vesti.

x **Dunajski krščansko-socialni škandal.** ki ga je izzval deželni poslanec in občinski svetnik Hraba z znanim govorom, v katerem je dolžil svoje tovariše, da obožujejo »Boga Jemlji«, se je »poravnal«. Vrhovni komandanti krščansko-socialne stranke delajo zdaj tako, kakor da bi bilo vse v redu. Hraba se je zmotil in vsega je konec. Le zlodej, da ne mislijo vsi pristaši krščansko-socialne stranke tako, ampak menijo, da je bila tožba navadna komedija, preklic pa zopet navadna kravja kupčija. Kar je Hraba očital višjim bogovom krščansko-socialne stranke, je namreč tako očitno, da mora biti v človeku proketo mnogo otročjega duha in naivnosti, če hoče verjeti v preklic. Hraba je dejal, da so razni krščansko-socialni voditelji smatrali svoje mandate za priliko, da so prišli osebno do bogastva. Ta stvar se sploh ne da utajiti. Komaj štirinajst let je, kar je stranka prišla na krmilo na Dunaju. In v tem razmeroma kratkem času so se zgodile velikanske izpremembe. Ljudje, ki so bili prej notorični reveži, imajo danes ogromno premoženje. Če bi se moglo le reči, da dobro žive, da izhajajo brez skrbi, bi to naposled še ne bilo čudno, čeprav imamo dosti primerov, da so ljudje ravno vsled svojega političnega delovanja zabredli šele v pravo bedo. Toda krščansko-socialni gospodje so postali velekapitalisti, odkar je stranka na krmilu. Do takih bogastev se pa tudi v desetih, dvanajstih letih ne prihaja po naravni poti. Glavnih dobitev v loteriji niso dobili, tenoristi, ki zaslužijo včasih milijon v enem letu, tudi niso. Z branjarji se pa tudi ne dajo prihraniti velekapitali. Ni torej čudo, da se danes vse vprašuje, odkod bogastvo. Hraba je sam član kršč.-socialne stranke in kot finančni referent občinskega sveta je imel precej vploda. Govoril je o dokazih, o materialu, ki ga lahko predloži. Njegove besede se niso mogle smatrati drugače kakor za očitanje nepoštenega grmadenja zakladov. Mi nimamo njegovega materiala in njegovih dokazov, pa nam zato ne prihaja na misel, očitati krščanskim gospodom goljufije. Ampak zdi se nam, da tega niti treba ni. Dovolj je tega, kar se ve in vidi. Nekdanji reveži so danes mogočni bogatini. Da ne bi bili prišli do svojega sedanjega bogastva brez svoje politične vloge, je jasno. V tem grmu tiči zajec.

„BALKAN“. Velika spedijska tvrdka »Balkan« s sedežem v Trstu, otvorila je v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 7 (pri Mallču) svojo podružnico ter sprejema vsa v spedijsko stroko spadajoča naročila. Opozarjamo na inserat v današnji številki.

„BALKAN“
spedicija in komisija
Centrala v Trstu.

Podružnica v LJUBLJANI
Šelenburgova ul. 7 (pri Mallču).

Telefon št. 38. : : : Telefon št. 38.

SPEDICIJE

vsake vrste. : : :] Prevažanje blaga za trgovce in zasebnike. : : : Preselitve. : : : Vlaganje blaga in povištva v skladišča. : : : Zaccarinanja. : : : Pre- : : : vzetje blaga v prodajo i. t. d. i. t. d. : : :

Prevažanje povištva.
Točna postrežba. : : Nizke cene.

Krščanski socialci so obljubovali rešitev „malemu možu“. A „malemu možu“ se godi danes prav tako slabo kakor pred petnajstimi leti, veliki možje krščansko socialne stranke so pa milijonarji. Protikapitalističen boj so obljubovali ljudstvu, pa so sami iz sebe napravili kapitaliste. Denarne spekulacije so obsojali, pa so porabili svoje mandate, da se jim je odprla pot do spekulacij. In s tem so dokazali tisto, kar je za nas najbolj važno: V kapitalistični družbi se posamezniki lahko imenitno „rešijo“; obljubovati množici rešitev v tej družbi, je pa sleparija prvega reda. V sodnijski dvorani ni bil v tem procesu nihče obsojen; ampak brez sodnje je obsojen ves krščanski socializem.

x Radi stentata v Sarajevu je vse meščansko časopisje ogorčeno; vse govori o podlem napadcu, vse našteva vrline Varešaninove in vse hvali boga in bogove, da se je stvar tako srečno završila... Srečno? Čudna reč!... Tudi mi smo gotovo zadovoljni, da ni nobena krogla zadela ne Varešanina, ne njegove žene, ne njegove okolice sploh. Ampak gospodje žurnalisti so menda popolnoma pozabili, da je ena krogla vendar zadela — napadalca samega. Človek bi se seveda deloma tolažil, da je še bolje, ustreliti se, kakor pa biti obesen ali pa dvajset let zaprt v ječo. Ampak kaj bi bilo, če bi vprašali nekoliko dalje: Ali so taka blazna dejanja tako neizogibna, da se ne bi dala preprečiti prav z nobenimi sredstvi? Ne mislimo s policijo. Ta je že dovolj agilna; saj ji je sumljivo, če človek le glasneje kihne na ulici. Pa vendar z vsem svojim aparatom ne more preprečiti takih dogodkov. Ampak pravijo, da je bil mladi študent že nekaj časa nenormalen in močno tuberkulozen. Drugi pripovedujejo, da ni imel denarja za študiranje in za življenje, pa mu je bila odbita neka prošnja. In tako dalje. Ali ni vendarle naša družba tista, ki bi si morala potrkati na prsi? Sarajevski napadalec je bil hudodelec; o tem ni dvoma. Toda le premislite natančneje: Ali niso hudodelci v današnji družbi — če ne vsi, gotovo pa po večini — žrtve?

x Na gori Aton, ki je cela meniška republika, je dvajset velikih samostanov v katerih je nad 6000 zvečine ruskih in grških menihov. Zadnja leta se vedno sliši o prepirih in pretepih med menihi, ki so svoj čas bili imenovani „hesihasti“ (mirujoči). Najnovejše poročilo pravi, da je v grškem samostanu Iver izbruhnil prepir; prišlo je do pravcate bitke med pobožnimi menihi, katere posledica sta bila 2 mrtva in 15 težko ranjenih.

x Cook toži Pearyja. Pa ne morda zaradi tega, ker Peary trdi, da Cook ni bil na severnem tečaju, ampak za 40.000 mark, katere mu baje Peary dolguje na kožah severnih medvedov iz antarktičnih pokrajin. Z zadevo se bodo bavila sodišča v Nemčiji.

x Papež in Slovani. V „Piccolu de la serra“ je priobčil te dni znani rimski publicist Crispolti članek, v katerem razpravlja o znani aferi zaderskega nadškofa Dvornika, kateri se je moral zaradi preenergične obrambe glagolice umakniti. Crispolti pravi da nekdanji kardinal in beneški nadškof Sarto tudi kot Pij X. ni pozabil, da je bil jadranski patrijarh in je dokazal zopet Hrvatom, da ne pozablja pri tem niti na italijanske narodne postojanke in zahteve ob jadranskem primorju.

Socialni pregled.

** Delavni čas v pekarnah. V torek se je na Dunaju v slavnostni dvorani pekoveke zadruge pričela anketa (posvetovalno zborovanje) o uravnavi delavnega časa v pekarnah. Povabljenih je več kakor petdeset pekovskih mojstrov in pomočnikov iz raznih krajev države; med njimi je tudi nekoliko zastopnikov pekarskih tovarov. Nadalje se udeležujejo ankete člani socialno-političnega odseka poslanske zbornice in obrtni odsek delavnega sveta. Do te ankete je prišlo na ta način: Socialno-demokratski poslanci Pospisil, Muchitsch in Widholz so vložili v državnem zboru načrt zakona, po katerem naj bi se uredilo delo v pekarnah, zlasti kar se tiče nočnega dela. Socialno-politični odsek je odkazal načrt delovnemu svetu, ta je pa sklenil, sklicati anketo, ki se zdaj vrši.

Zapomni, ne zabl:

Bolan all zdrav,
Le „FLORIAN“ rabl,
Želodcu bo prav!

je krepčilo želodca,
potrebno v vsaki skrbni hiši!

Ljudska kakovost liter K 2-40.
Kabinetna kakovost „ „ 4-80.
Naslov za naročila: „FLORIAN“, Ljubljana.

Postavno varovano.

Darila.

Za tiskovni sklad „Rdečega Praporja“ so poslali uslužbenci skladišče v Trstu 50 K. Lepa hvala!

Enonadstropna vila

z velikim vrtom na lepem prostoru

je naprodaj

cesta v Rožno dolino št. 216 pri Ljubljani. Več se poizve v vili „Minki“, Rožna dolina št. 237.

Našim somišljenikom priporočamo:

Jlirija in Praxin kremo
za čevlje.

Ciril in Metodovo vazelino in vazelino z mednarodno znamko Ciril-Metoda ter Polerin čistilo za kovine.

Te predmete izdeluje domača tvornica kemičnih izdelkov

Golob & Volk, Ljubljana. 52-23

Koncerti

Slovenske filharmonije

14-2 se vrše do 15. septembra

vsak dan
v hotelu „Tivoli“.

Začetek ob nedeljah in praznikih ob pol 10. dopoldne, 3. popoldne in 7. zvečer.

Ob delavnikih ob 3. popoldne in 7. zvečer.

Vstopna vselej prosta.

Kavarna

„Unione“ v Trstu

ulica Caserma in Torre Blanca

se priporoča.

Večkrat odlikovane vinske kleti Domenico Malusa v Kanfanaru

so otvorile glede na ugodno novo vinsko letino

3-2

v Šelenburgovi ulici šte. 6 trgovino z rodbinskimi, namiznimi in desertnimi vini

po izredno znižanih cenah.

Dostavlja se tudi v bišo.

Na željo polzkušnje zastoni

Zavod za pohištvo in dekoracije

26-5

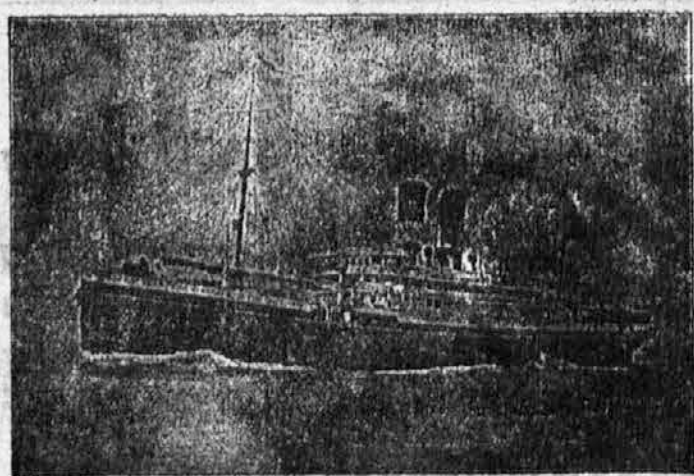
FRAN DOBERLET

Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 10.

Ustanovljeno leta 1857.

Telefon šte. 97.

Pohištvo vsake vrste od najenostavnejših do najumetnejših. Skladišče tapet, oboknic in okenskih karnis, zaves in preprog. Velika izbira pohištvenega blaga i. t. d. Enostavne in razkošne ženitne opreme v najsolidnejši izvršbi. Uredba celih hotelov in kopališč.

Potniki v severno in južno Ameriko

vozijo sedaj le po domači avstrijski progi

52-26

Avstro-Amerikana

Trst - Newyork, Buenos Aires - Rio de Janeiro

z najnovejšimi brzoparniki z dvema vrtenicama, električno razsvetljavo, brezžičnim brzojavom, na katerih je za vsakega potnika preskrbljeno, da dobi dovolj domače hrane z vinom, sveži kruh, posteljo, kopelj i. t. d.

Odhod parnikov: V severno Ameriko vsako soboto, v južno Ameriko vsakih 14 dni. Vsakovrstna pojasnila dajo drage volje brezplačno pri glavni agenturi za Kranjsko, Štajersko in Koroško:

Simon Kmetetz, Ljubljana, Kolodvorska ulica 26.